

UCHWAŁA
PAŃSTWOWEJ KOMISJI WYBORCZEJ
z dnia 19 kwietnia 2011 r.

w sprawie sprawozdania wyborczego Komitetu Wyborczego Kandydata na Prezydenta
Rzeczypospolitej Polskiej Andrzeja Olechowskiego

Państwowa Komisja Wyborcza na podstawie art. 87h ust. 1 pkt 3 lit. b ustawy z dnia 27 września 1990 r. o wyborze Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2010 r. Nr 72, poz. 467, Nr 201, poz. 1327 i Nr 212, poz. 1385)

postanawia

odrzuć sprawozdanie wyborcze Komitetu Wyborczego Kandydata na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Andrzeja Olechowskiego o przychodach, wydatkach i zobowiązaniach finansowych tego Komitetu, związanych z udziałem w wyborach na urząd Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, zarządzonych na dzień 20 czerwca 2010 r. z **powodu naruszenia** art. 85 ust. 1-3 ustawy o wyborze Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej.

Uzasadnienie

Komitet Wyborczy Kandydata na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Andrzeja Olechowskiego przedłożył Państwowej Komisji Wyborczej sprawozdanie wyborcze w dniu 15 września 2010 r., tj. z zachowaniem terminu określonego w art. 87g ust. 1 ustawy.

Do sprawozdania dołączono opinię biegłego rewidenta, wybranego przez Państwową Komisję Wyborczą.

Sprawozdane wyborcze zostało sporządzone według wzoru określonego w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 21 czerwca 2010 r. w sprawie określenia wzoru sprawozdania wyborczego w wyborach Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 115, poz. 769).

Żaden z uprawnionych podmiotów, wymienionych w art. 87h ust. 5 ustawy, nie zgłosił Państwowej Komisji Wyborczej zastrzeżeń do sprawozdania wyborczego.

W wyniku badania sprawozdania wyborczego i dołączonych do niego dokumentów oraz po zapoznaniu się z opinią biegłego rewidenta, Państwowa Komisja Wyborcza stwierdziła, co następuje.

Komitet Wyborczy Kandydata na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Andrzeja Olechowskiego na cele związane z wyborami pozyskał przychody w kwocie 2 000 000,00 zł w całości pochodzące z Funduszu Wyborczego partii Stronnictwo Demokratyczne.

Wszystkie pozyskane przez Komitet Wyborczy środki były gromadzone na rachunku bankowym o numerze 29 1600 1068 0003 0107 9457 4001 prowadzonym w Fortis Bank Polska SA z siedzibą w Warszawie, przy ul. Suwak 3. Do umowy rachunku bankowego, zgodnie z art. 86 ust. 3 ustawy, wprowadzono zastrzeżenie o wymaganym sposobie dokonywania wpłat na rzecz komitetu oraz dopuszczalnym źródle pozyskania środków finansowych przez komitet, jednakże nie wprowadzono zastrzeżenia o dopuszczalnym terminie dokonywania wpłat. Uchybienie to nie stanowi jednak przesłanki do odrzucenia sprawozdania.

Żadna z wpłat na rzecz Komitetu nie przekroczyła limitu określonego w art. 86 ust. 5 ustawy

Wydatki Komitetu wyniosły 2 000 000,00 zł. Nie przekroczyły one limitu określonego w § 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 kwietnia 2010 r. w sprawie podwyższenia kwoty wydatków Komitetu wyborczego w wyborach Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 67, poz. 430).

Wydatki Komitetu na kampanię wyborczą prowadzoną w formach i na zasadach właściwych dla reklamy, w tym w prasie w rozumieniu prawa prasowego, nie przekroczyły limitu wydatków o którym mowa w art. 87b ustawy. Zgodnie z art. 84a ust. 3 ustawy wydatki Komitetu zostały przeznaczone na cele związane z wyborami.

Pełnomocnik Komitetu Wyborczego Kandydata na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Andrzeja Olechowskiego, w terminie określonym w art. 84 ust. 3 ustawy, tj. 7 dni od dnia zawiadomienia o utworzeniu komitetu,

nie poinformował Państwowej Komisji Wyborczej o utworzeniu strony internetowej Komitetu i jej adresie. Zawiadomienie o utworzeniu Komitetu Wyborczego Kandydata na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Andrzeja Olechowskiego zostało złożone Państwowej Komisji Wyborczej w dniu 26 kwietnia 2010 r. Termin poinformowania o utworzeniu strony internetowej upłynął zatem 4 maja 2010 r. Informacja o utworzeniu strony internetowej Komitetu wpłynęła natomiast do Państwowej Komisji Wyborczej w dniu 5 maja 2010 r.

Z historii rachunku bankowego oraz dołączonych do sprawozdania dokumentów wynika, że część wydatków Komitetu Wyborczego na łączną kwotę 10 290,60 zł została sfinansowana gotówką lub prywatnymi kartami płatniczymi przez osoby fizyczne z ich prywatnych środków, a następnie środki te, na podstawie przedstawionych przez te osoby faktur i rachunków, zostały im zwrócone ze środków Komitetu przelewem na ich rachunki bankowe.

Składały się na nią zwroty dokonane na rzecz:

a) Jacka Beberoka

- w dniu 31.05.2010 r. w kwocie 192,76 zł, refundacja kosztów faktury nr 201/V/2010,
- w dniu 31.05.2010 r. w kwocie 38,43 zł, refundacja kosztów faktury nr F02867/3/10,
- w dniu 31.05.2010 r. w kwocie 124,00 zł, refundacja kosztów faktury nr 122/K/05/2010,
- w dniu 31.05.2010 r. w kwocie 178,00 zł, refundacja kosztów faktury nr 147/2010,
- w dniu 15.06.2010 r. w kwocie 100,00 zł, refundacja kosztów faktury nr 5718/0394/10,
- w dniu 16.06.2010 r. w kwocie 248,00 zł, refundacja kosztów faktury nr R165/05/10,
- w dniu 18.06.2010 r. w kwocie 47,70 zł, refundacja kosztów faktury nr 103/31907/2010,
- w dniu 11.06.2010 r. w kwocie 732,00 zł, refundacja kosztów faktury nr 49/2010,

- w dniu 11.06.2010 r. w kwocie 350,00 zł, refundacja kosztów faktury nr 10/05/2010,
- w dniu 11.06.2010 r. w kwocie 79,00 zł, refundacja kosztów faktury nr 18/05/2010,
- w dniu 16.06.2010 r. w kwocie 100,00 zł, refundacja kosztów faktury nr 22384/05/2010/TOPUP,
- w dniu 15.06.2010 r. w kwocie 637,00 zł, refundacja kosztów z tytułu umowy o dzieło z Robertem Parolem,
- w dniu 15.06.2010 r. w kwocie 318,00 zł, refundacja kosztów z tytułu umowy o dzieło z Marcinem Wojnarowskim,
- w dniu 10.06.2010 r. w kwocie 344,00 zł, refundacja kosztów z tytułu 4 umów z epizodystą z dnia 28.05.2010 r.,
- w dniu 04.06.2010 r. w kwocie 258,00 zł, refundacja kosztów z tytułu 3 umów z epizodystami z dnia 28.05.2010 r.,
- w dniu 01.06.2010. w kwocie 430,00 zł, refundacja kosztów z tytułu 5 umów z epizodystami z dnia 28.05.2010 r.,
- w dniu 01.06.2010 r. w kwocie 86,00 zł refundacja kosztów z tytułu umowy z epizodystą z dnia 28.05.2010 r.,
- w dniu 21.06.2010 r. w kwocie 364,00 zł, refundacja kosztów z tytułu umowy o dzieło z Bartoszem Ławskim,
- w dniu 21.06.2010 r. w kwocie 1092,00 zł, refundacja kosztów z tytułu umowy o dzieło z Bartoszem Ławskim;

b) Marka Zwierzyńskiego

- w dniu 17.05.2010 r. w kwocie 188,00 zł, refundacja za bilety kolejowe,
- w dniu 09.06.2010 r. w kwocie 130,00 zł, refundacja za bilety kolejowe,
- w dniu 17.06.2010 r. w kwocie 62,00 zł, refundacja za bilety kolejowe,
- w dniu 24.05.2010 r. w kwocie 1029,00 zł, refundacja za bilety kolejowe,
- w dniu 17.05.2010 r. w kwocie 429,00 zł, refundacja za bilety kolejowe;

c) Jana Artymowskiego

- w dniu 08.06.2010 r. w kwocie 102,00 zł, refundacja kosztów rachunku nr 06/05,
 - w dniu 21.05.2010 r. w kwocie 140,00 zł, refundacja kosztów faktury nr 0335P/2010;
- d) Roberta Smolenia
- w dniu 17.06.2010 r. w kwocie 403,00 zł, refundacja kosztów faktury nr SA10/2891,
 - w dniu 11.06.2010 r. w kwocie 703,00 zł, refundacja kosztów faktury nr 221/2010/1,
 - w dniu 17.06.2010 r. w kwocie 147,00 zł, refundacja kosztów zakupu biletów PKP;
- e) Katarzyny Gorgol
- w dniu 14.06.2010 r. w kwocie 458,96, refundacja kosztów faktury nr 11157FV10OP;
- f) Dominika Kwiatkowskiego
- w dniu 18.06.2010 r. w kwocie 368,40 zł, refundacja kosztów faktury nr 64/2010;
- g) Izabeli Błachnio
- w dniu 20.05.2010 r w kwocie 123,35 zł, refundacja kosztów faktur nr FV00331/E7502/08103800/6/05/10 i FV00338/E7502/08103800/6/05/10;
- h) Izabeli Tadra
- w dniu 28.05.2010 r. w kwocie 135,00 zł, refundacja kosztów faktury nr 690/2010/4.

Taki sposób finansowania zobowiązań finansowych jest sprzeczny z art. 85 ustawy o wyborze Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, który ściśle określa katalog dozwolonych źródeł, z których mogą pochodzić środki finansowe komitetu wyborczego. Zgodnie z dyspozycją art. 85 ustawy środki finansowe mogą pochodzić wyłącznie z:

- 1) wpłat obywateli polskich mających miejsce stałego zamieszkania na terenie Rzeczypospolitej Polskiej (art. 85 ust. 1 *in principio*);
- 2) wpłat funduszy wyborczych partii politycznych (art. 85 ust. 1 *in fine*);

- 3) kredytów bankowych zaciągniętych przez komitet wyborczy na cele związane z wyborami (art. 85 ust. 3).

Ponadto, jedynymi wartościami niepieniężnymi, które komitet wyborczy może przyjmować są nieodpłatne usługi polegające na rozpowszechnianiu plakatów i ulotek wyborczych przez osoby fizyczne (art. 85 ust. 2).

Komitet wyborczy nie może zatem pozyskiwać środków finansowych z innych źródeł lub w inny sposób, np. w drodze pożyczek od osób prawnych (w tym partii politycznych) oraz pożyczek od osób fizycznych. Sąd Najwyższy, rozpatrując skargi na odrzucenie sprawozdań finansowych partii politycznych, zakwalifikował jednoznacznie opisane wyżej operacje finansowe, polegające na przyjęciu pożyczek od osób fizycznych, jako niedozwolone „swoiste kredytowanie przez osoby fizyczne” (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 25 września 2009 r., sygn. akt III SW 47/09 oraz z dnia 18 listopada 2010 r., sygn. akt III SW 390/10 i III SW 391/10).

Utrwalone stanowisko Sądu Najwyższego znajduje, zdaniem Państwowej Komisji Wyborczej, w pełni zastosowanie do finansowania komitetów wyborczych kandydatów na urząd Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej. Zarówno przepisy (art. 24) ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o partiach politycznych (Dz. U. z 2001 r. Nr 46, poz. 499, z późn. zm.), jak też powołane przepisy ustawy o wyborze Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej regulują wyczerpująco katalog dozwolonych źródeł pozyskiwania środków finansowych i nie przewidują finansowania w drodze pożyczek pozyskiwanych z jakichkolwiek źródeł.

Naruszenie przez Komitet Wyborczy Kandydata na Prezydenta RP Andrzeja Olechowskiego art. 85 ust. 1-3 ustawy o wyborze Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej stanowi, na podstawie art. 87h ust. 1 pkt. 3 lit. b ustawy, przesłankę odrzucenia sprawozdania wyborczego Komitetu.

Przepis art. 87h ust. 1 pkt 3 lit. b ustawy o wyborze Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej ma przy tym charakter kategoryczny i nie pozostawia żadnego marginesu ocen, np. uwzględniania proporcji kwoty środków pozyskanych z naruszeniem art. 85 ustawy do ogólnej kwoty przychodów komitetu wyborczego, ani też tego, czy naruszenie wskazanych przepisów nastąpiło w sposób umyślny,

czy też z powodu nieznamomości przepisów ustawy wśród osób współpracujących z komitetem.

Państwowa Komisja Wyborcza, po ustaleniu powyższego na podstawie sprawozdania wyborczego Komitetu, dokumentów do niego załączonych oraz opinii biegłego rewidenta, postanowiła jak w sentencji.

Od niniejszego postanowienia komitetowi przysługuje prawo wniesienia skargi do Sądu Najwyższego, w terminie 7 dni od dnia doręczenia niniejszego postanowienia.

Przewodniczący Państwowej Komisji Wyborczej: *Stefan J. Jaworski*

Zastępca Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej: *Jan Kacprzak*

Członkowie Państwowej Komisji Wyborczej: *Maria Grzelka, Andrzej Kisielewicz, Andrzej Mączyński, Janusz Niemcewicz, Włodzimierz Rymś, Stanisław Zabłocki*